

GAZETA

Wielkiego

Xięstwa

POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornej W. Dekera i Spółki. — Redaktor: A. Wannowski.

N° 155. — W Środę dnia 6. Lipca 1836.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 30. Czerwca.

Dnia 25. m. b. o godzinie 12 w południe, zakończył tu dni swoje doczesne JW. Nikita Pankratiew I. General-Adjutant, General-Lejtnant, członek Rady administracyjnej i Rady stanu Królestwa, Gubernator wojenny miasta Warszawy. Zwłoki od dnia wczorajszego są wystawione w mieszkaniu, w pałacu zwanym Bryłowski, na widok publiczny, i mnożstwo osób różnego stanu odwiedza zmarłego s. p. Pankratiewa. Jutro o godzinie 8. m. rano nastąpi przeniesienie zwłok do Cerkwi greckiej przy ulicy Podwale, a po odprawieniu modły w tamtę za duszę zmarłego, odbędzie się uroczysty obrzęd pochowania zwłok na nowo urządzonym cmentarzu grecko-rosyjskim w Woli. Zgon JWgo Pankratiewa mocno zasmucił mieszkańców stolicy, a pamięć cnotliwego zmarłego przez długi czas trwać będzie wraz z wdzięcznością i uwielbieniem, jakie przez czas urzędowania swego, w tutejszym mieście zjednać sobie powszechnie potrafił.

Francya.

Z Paryża, dnia 25. Czerwca.

Xiężna Lieven przybyła onegdaj z Watykanu do Paryża i podobno bardzo zasmucającą przywiózła wiadomość o stanie zdrowia Xięcia Tal-

lejranda. Także Xiężna Dino, wnuczka i ciąga towarzyszka Xięcia, choruje bardzo na zapalenie piersi.

Dziś rano Marszałek Clauzel wezwany był do Króla w Neuilly. Zapewniają, że wiadomości nadesłane z Afryki drogą telegraficzną, były przyczyną tej konferencji, na której się także Marszałek Maison i Admiral Duperré znajdowali. Miano postanowić, że Marszałek Clauzel na wszelki przypadek jeszcze przed upłynieniem tego miesiąca pojedzie do Tulonu i stamtąd popłynie do Algieru z batalionami 11, 28, 47, 24, 62 i 17 regimentu. Zapewniają, że po skończonej obradzie wyprawiono zaraz depeszę telegraficzną do Prefekta morskiego w Tulonie, z uwiadomieniem o bliskim przyjeździe Marszałka Clauzela. — Najnowsze wiadomości z Afryki nie są podobno najpomyślniejsze; kilka pokoleń, przywiązanych do sprawy Abdel Kadera, miało przysporzyć wielkie spustoszenia na polach pokoleń sprzyjających Francuzom.

Kuryer francuzki powiada: Przybycie nowej tureckiej wyprawy nad wybrzeża afrykańskie jest wypadkiem zasługującym na uwagę wszystkich. Porta ma już przeszło 5.000 żołnierzy w Tripolisie, a przypuścić nie można, aby liczbę tę li tylko w interesie władzy swojej nad Tripolisem podwajać miała. Choćby też regencya tameczna uległa na przy-

szłość była, toby przecież ani tego nie zapłaciła, co pierwsza wyprawa kosztowała, ani też żołdu tyle wojska, któreby nadto niedostatecznym było do utrzymania na wodzy Arabów mieszkających w głębi kraju, albo do wzniesienia znowu handlu. Jeżeli więc nowe tureckie wojsko do Tripolisu wysłają dzieje się to z pewnością w innym zamiarze. Doradcy Sultana namówili go, jak się zdaje, że jego władza zwierzchnicza nad tą regencyą nadaje mu prawo wysłania tamże Baszów, jak do swych innych prowincyi, i że tym sposobem może się usadowić w Tunis i Konstantynie i zgromadzić wszystkich Muzułmanów Barbaryi. Plan ten jest niedorzeczny, a kuszenie się o urzędywistnienie go wycieńczy zasoby Porty; lecz doradcy mają na celu swój własny, nie zaś jego interes. Obecność okrętów „Montebello” i „Diligente” w przystani tunickiej dowodzi, że rząd nasz przekonał się nareszcie o konieczności strzeżenia części Afryki, graniczącej z naszymi posiadłościami.

Pan Cezar Lapanouze, jeden z najbogatszych prywatnych obywateli w Francyi, umarł przed kilku dniami w dobrach swoich; zostawia on około 20 milionów franków majątku.

Piszą z Bajonny pod d. 21. b. m. Karoliści, nie doznając żadnej napaści z strony Hiszpanów i Anglików, ciągle jeszcze zajmują stanowiska swoje, zajęte na pół wystrzalu działowego od Passagi, gdzie zostawili baterią utrudzającą mocno zbliżanie się okrętów angielskich. Nie pojmujemy, że General Evans, mając tyle wojska nie opiera się tym obrotom, i że się przynajmniej nie stara o to, aby ruchem na prawo wykonanym, opanować Fontarabias i lewy brzeg Bidassoy aż do szanika przedmostowego pod Behobią. Zapewne on tam znachodzi trudności, ukryte przed oczami publiczności; bo obrot takowy nie zdaje się być niebezpiecznym, a położenie rzeczy konieczne go wymaga. — Powiadają tu, że angielski okręt liniowy „Talavera” o 80 działach od wczoraj około Passage krąży, czekając pomyślniej do wpłynienia chwili.

O oznajmionem wczoraj przez Monitora ukończeniu rozruchów w Saragossie obejmuje list prywatny z Aragonii następujące szczegóły: Wiadomo, że na doniesienie o upadku Mendizabala gwardya narodowa i najznakomitsi mieszkańcy Saragossy przesłali wspólnie Królowej protestacyą przeciwko nowemu Ministerium. Pan Isturiz, oburzony takową obelgą, wydał rozkaz Generalowi Narvaesowi, aby z kolumną wyborowego wojska wyruszył do buntowniczego miasta, pochwytał wszystkich buntowniczych gwardzistów, co tę protestacyą

podpisali, i stawił ich zaraz przed Kommissyą wojskową. Na wiadomość o tak nieprzyjacielskich zamiarach obmyślili zaraz mieszkańcy Saragossy środki obrony. Wzmocniono domy na przedmieściach, pozakładano barykady i zakupiono amunicyi; słowem przygotowano się do dania silnego oporu; potem udali się główni sprawcy tegoż do General Kapitana San Miguela, który dla braku wojska nieczynnym być musiał, i oświadczyli mu, że jeżeli General Narvaes zbliży się do miasta, przyjęty będzie jako nieprzyjaciel. San Miguel wysłał potem rozkaz do Narvaesa, aby się zatrzymał o 4 mile od Saragossy, i zawiadomił zaraz Pana Isturiza o postanowieniu mieszkańców, stawienia czoła wszystkim jego zamiarom. Do tej depeszy dołączył General Kapitan prośbę o swoją dymissyą. Chociaż Pan Isturiz uchodzi za człowieka nieugiętego charakteru, ujrzał się przecież w konieczności nie popierania dalej wyprawy do Saragossy, a General Narvaes otrzymał rozkaz połączenia się z Generalem Rottenem. Czy dymissyą General Kapitana przyjęto, nie wiadomo; ale tyle pewna, że wypadek ten ministerium hiszpańskiemu trwałego bytu wyjednać nie może.

A n g l i a .

Z Londynu, dnia 21. Czerwca.

Z powodu podanej d. 19. b. m. przez Xiecia Newcastle w Izbie Wyższej petycji stowarzyszenia protestanckiego, aby nie czyniono więcej przyzwoleń, dążących do rozszerzenia wiary katolickiej, Lordowie Stourton i Shrewsbury, wyznawający tę wiarę, zabrali głos w obronie swoich współwyznawców. Pierwszy rzekł między innemi: Jeżeli twierdzą, iż katolicy połączyli się z dyssydentami celem obalenia panującego kościoła, którego przysięgli nie nadwerżać, oświadczam, iż to twierdzenie jest zupełnie bezasadnym, i zdaje mi się trudnem do wiary, aby członek tej Izby mógł coś podobnego powiedzieć. Gdyby żydzi przyjmowani byli do Izby, i im należałoby się pewne poszanowanie co do zdań religijnych.

H i s p a n i a .

Z Madrytu, dnia 13. Czerwca.

(Gazety francuskie). — Portugalski legion posiłkowy wzmocniony będzie dwoma batalionami piechoty i dwoma szwadronami Kopijników, tak że cały korpus składać się będzie z 7.000 piechoty i 500 jazdy.

Według pisma z Velez Rubio, w Granadzie, z dn. 2. Czerwca, wybuchły tamże groźne rozruchy, które przecież z Karolizmem w żadnej nie zostawały styczności. Przyczyną tychże było uwięzienie jednego obywatela, który pojechał do Granady dla zwrócenia uwagi na ustanowione przez radę municypalną po-

datki. Puszczenie tegoż na wolność ukończyło całą wrzawę.

Trzeci batalion gwardyi narodowej madryckiej chce, jak słychać, wnieść, aby Wodzem jego był Pan Gajetano Cardero, Exprokurator z Malagi. Jest on jednym z 17 Prokuratorów, złożonych z urzędu, za oświadczenie, że ministerjum Pana Isturiza nie posiada zaufania Izby.

Gazety francuzkie donoszą z Barcelony z d. 15. Czerwca: Znikła obawa o zdrowie Generala Miny. Dr. Lallemand przybył tu d. 11. z Montpellier, a przepisy jego pomysły miały skutek, bo General już znowu swoje zwykłe czynności rozpoczął. — Insurgenci już o tyle znikli z naszej prowincyi, że poczta do Figuerazu już jutro znowu bieg swój zwyczajny rozpocznie.

Królowa Regentka poruciła edukacyą Królowej Izabelli II. i Infantki Donny Maryi Ferdynandy Xiędzu Cabo Reluz, znakomitemu z nauki i zdolności. Przedstawiając mu obiedwie córki swoje, rzekła: „Polecam Włó Panu, abys szczególniej oddał za nie wszystkich pochlebców.“

Zacęła się tu sprzedaż dóbr rządowych, a wypadek przewyższył nadzieje. Dwa domy, z których jeden był szacowany 299,291, a drugi 105,065 realow, przedano pierwszy za 1,122,000, a drugi za 311,000 realow.

Dowódzca 8 batalionu nawarskiego stawil się w Pampelonie z kilku żołnierzami swymi, celem przyjęcia służby w wojsku Królowej co pociągnęło za sobą rozwiązanie całego batalionu.

W ł o c h y.

Z Rzymu, dnia 7. Czerwca.

Stan skarbu naszego polepsza się widocznie. Nie słychać już skarg na niewypłacenie prowizyi od długu krajowego, i na brak pieniędzy w kassach; krótko mówiąc, system skarbowy rokuje szczęśliwą przyszłość. Jeżeli nie zajdą nieprzewidziane okoliczności, można mieć nadzieję, iż rany, zadane krajowi przez nieszczęśliwe lata rewolucyjne, wkrótce będą zupełnie zagojone.

Z Medyolanu, dnia 13. Czerwca.

Do Liworny zawinęła eskadra amerykańska, złożona z 2ch fregat 52 działowych, korwety 24 działowej i szonera 12 działowego. Uda się ona potem do Neapolu, Malty, Aten i Smyrny.

OBWIESZCZENIE.

W dniu 12. Czerwca r. b. w rzece Warcie w bliskości wsi Łukowa znalezionym został trup płci męskiej nieznaney osoby, który zdaje się iż dość już długo w wodzie leżeć musiał, ponieważ zgniótło jego to za nader okazywała.

Trup ten obleczonym był w koszulę płócienną cienką, półkoszulek, na szyi w chustkę sycową w prążki, a włosy na głowie znać szaro-czarne.

Szczególne oznaki jako i oślady ran powierzchownych przez które gwałtowność śmierci powątpiewaćby można, nie były widzialnemi.

Wszyscy ci, którzy co do osobistych trupa tego stosunków jakową podać zdołają wiedzę, wzywają się, aby w terminie

dnia 8. Sierpnia r. b.

celem ich wysłuchania się stawili.

Kosztów zaś nikt przez to ponosić nie ma.

Rogoźno, dnia 17. Czerwca 1836.

Król. Pruski Sąd Ziemsko-miejski.

OBWIESZCZENIE.

Podaje się niniejszém do publicznej wiadomości, iż do wydzierżawienia wsi Piotrowa do dobr Łabiszynka należąc, w Powiecie Gnieźnieńskim, nowy termin licytacyjny na dzień 8. Lipca r. b.

popołudniu o godzinie 4tej w domu Ziemstwa wyznaczonym został.

W Poznaniu, dnia 2. Lipca 1836.

Dyrekcya Prowincyalna Ziemstwa.

OBWIESZCZENIE.

Podaje się niniejszém do publicznej wiadomości, iż do wydzierżawienia wsi Janusze-wa, do dobr Kurnickich należąc, w Powiecie Średzkim, nowy termin licytacyjny na dzień 8. Lipca r. b.

popołudniu o godzinie 4tej w domu Ziemstwa wyznaczonym został.

W Poznaniu, dnia 2. Lipca 1836.

Dyrekcya Prowincyalna Ziemstwa.

Uwiedomienie o plantaży nasienia

białej cukrowej cwikły,

zwanój według Jacquina

Beta Cicla altissima

według Schkura

Beta vulgaris altissima

także

Bétterave blanche de Silésie.

Ponieważ wielu osobom chodzącym ćwikłę cukrową, jakoteż fabrykantom cukru zależeć na tém może, aby moją ćwikłę cukrową w ziemi rosnącą z czystym białym korzeniem, i z takimże mięsem, którą przezimowałem i w celu zyskania z niej w roku bież. nasienia, w Kwietniu r. b. wysadziłem, widzieli naocznie i przekonali się o prawdziwości ćwikły po jej liściu, słupkach i kwiciu, przeto mam honor donieść niniejszem, że plantaża ta moja znajduje się

w Kochern, w powiecie Olawskim $3\frac{1}{2}$ mili od Wrocławia a $1\frac{1}{2}$ od Strehlen, niedaleko szosy z Wrocławia do Strehlen, w obwodzie regencji wrocławskiej;

że zasadzoną jest 90 tysiącami ćwikły i że inspektor plantaży, Pan Gautier, jako też stróż plantaży, Halludscheck, upoważnieni są ode mnie do pokazywania jej każdemu, kto ją oglądać zechce w celu przekonania się o tem, że nasienie z niej zyskane nie jest fałszowanym.

Cwikły cukrowe, przeznaczone na rok przyszły na nasienie, rosnące głęboko w ziemi, widzieć można podobnie w Kochern. Prawdziwe ukontentowanie sprawiłoby mi, gdyby wielu znawców plantażę tę moją zwiedzić raczyło.

Zamówień nasienia z prawdziwej cukrowej ćwikły nieprzyjmują w Kochern, lecz takowe muszą być czynione w handlu moim w Wrocławiu, skąd według życzeń rozsyłane będzie nasienie.

Gdy zaś nasienie ćwikły cukrowej mego własnego sprzętu zwykle w krótkim przeciągu czasu rozsprzedają i z tegorocznego sprzętu wiele już sprzedałem, przyjmując w każdym czasie zamówienia i uskuteczniając je porządkiem dat, w których je odbieram, przeto nie moją będzie winą, gdy późniejsze zamówienia nie będą mogły być całkiem uskutecznione, z przyczyny braku nasienia własnego mego sprzętu albo gdy zamiast nasienia mego sprzętu zniewolony zostanie przesłać nasienie zakupione przezemnie z kądinąd; z tej przyczyny upraszam interesentów o wcześnie zamówienia.

Przyszłe nasienie moje trawne i koniczyny, przeszło w 100 gatunkach, znajduje się podobnie w Kochern; Panowie gospodarze wiejscy zechcą zapewne widzieć takowe, przeto zalecitem podobnie, aby im było okazywane.

Wrocław (w Szląsku) w Czerwcu 1836.

Fryderyk Gustaw Pohl,
przy ulicy Schmiedebrücke Nr. 12.

Le bruit s'étant, (j'ignore sur quelles apparences), accrédité dans le Grand Duché de Posen, que mon Institut pour l'éducation de demoiselles tant pensionnaires qu'externes, a pris fin; je crois que les personnes à portée de connaître le degré d'utilité de cet établissement et qui l'ont honoré jusqu'ici de toute leur confiance, me sauront bon gré de réfuter un bruit si fort contrastant avec l'activité, qui s'y maintient et le concours d'élèves en partie de ce même Duché, que des parents tendres et éclairés ont bien voulu me confier jusqu'à ce jour.

Plus les progrès satisfaisants des élèves m'inspirent de reconnaissance envers les personnes respectables dont la bienveillance me soutient, plus aussi, je m'efforcerai toujours de mériter leur approbation et de satisfaire à tout ce que les classes élevées pourraient prétendre en daignant confier à mes soins leurs jeunes demoiselles.

Frédérique Latzel,
maîtresse de pension.

Breslau, le 24 Juin 1836.
Rue de Schweidnitz Nr. 5

Mamy zaszczyt donieść uniżenie, iż w skutek przyjacielskiej ugody,

Skład towarów z nowotnego srebra

naszych wyrobów przenieśliśmy od Pana Augusta Herrmann na Pana W. Kalkowskiego przy Wodnej ulicy Nr. 185., który także na nasz rachunek potrzebowane rzeczy z nowotnego srebra stemplem Henniger lub orłem oznaczone, w trzeciej lub czwartej części najniższych cen sprzedaży, w zastosowaniu do treści nowotnego srebra, napowrót kupuje.

Henniger i komp.

Powołując się uniżenie na powyższe oświadczenie, polecam moją skład towarów z nowotnego srebra w wszelkiego rodzaju przedmiotach.

W. Kalkowski,
handel przedmiotów kunsztu przy
Wodnej ulicy Nr. 185.

Ceny zboża na Pruską miarę i wagę w Poznaniu.

Dnia 4 Lipca 1836.

	Tal.	sg.	fen.	do	Tal.	sg.	fen.
Pszenica . . .	1	10	—	—	1	11	—
Żyto . . .	—	23	—	—	—	24	6
Jęczmień . . .	—	16	—	—	—	17	6
Owies . . .	—	14	6	—	—	15	6
Tatarka . . .	—	24	6	—	—	25	6
Groch . . .	1	2	—	—	1	3	—
Ziemiaki . . .	—	13	6	—	—	15	—
Siana cietnar à							
110 ff. . .	—	23	—	—	—	24	—
Słomy kopa à							
1200 ff. . .	3	25	—	—	4	—	—
Masła garniec	1	10	—	—	1	12	6